

ద్రీసాలు పెడుతూండగా హడా
పుడగా ఇల్లు చేరుకున్నాడు
శివయ్య. గుడ్డిగా వెలుగుతున్న
కాంతిలో గడ్డం గీసుకుని స్నానం
కూడా అయిందనిపించాడు. ఉన్న
వాటిలో డాబుగా ఉండే బట్టలు
వేసుకొని తల దువ్వుకొంటూండగా
అడిగింది జానకి.

“ఏవండీ! బయటకు వెడు

తున్నట్లుగా ఉన్నారు-మళ్ళీ ఎంత
సేపట్లో వస్తారు?”

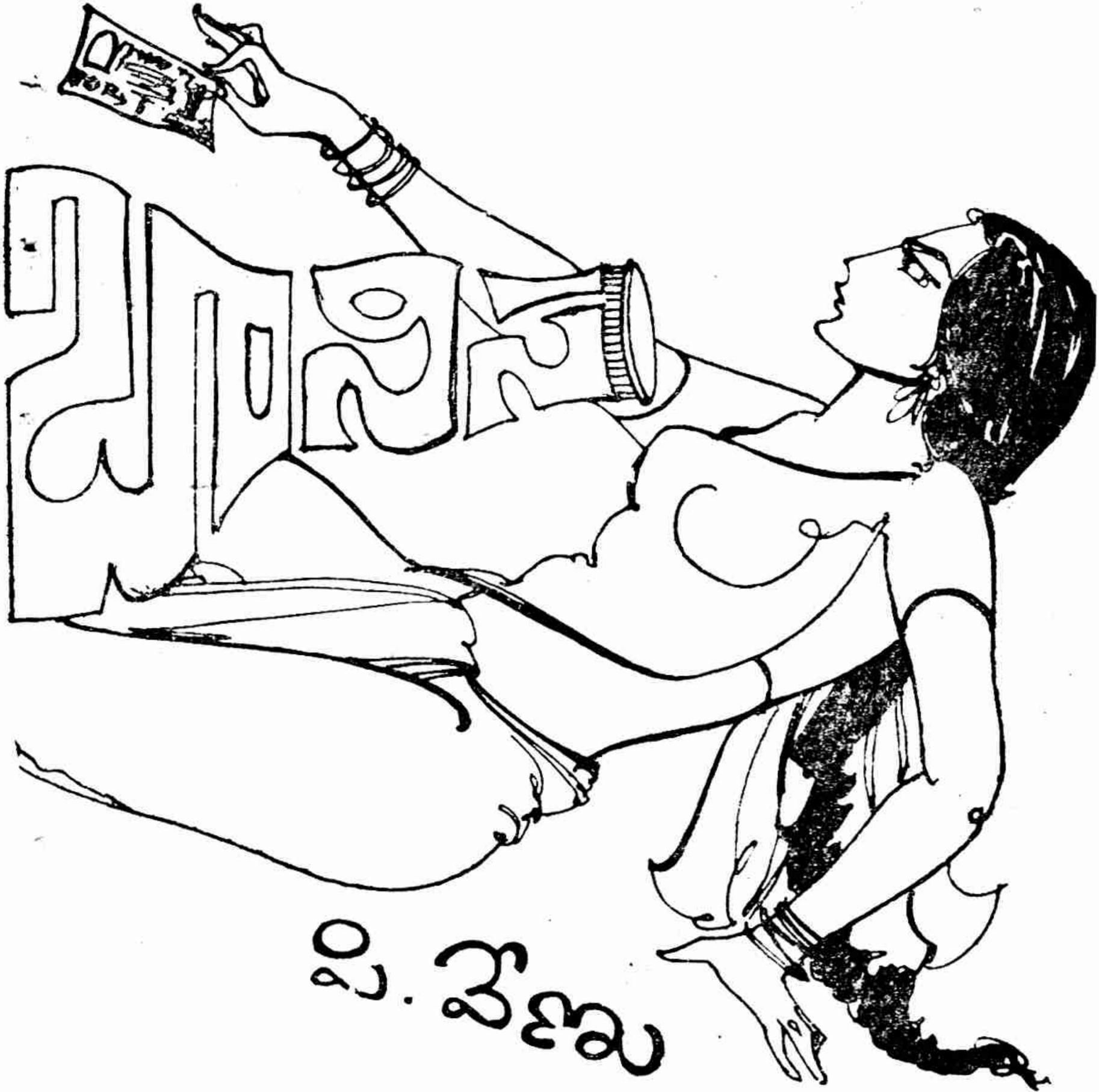
“అలశ్యం అవుతుందేమో!
ఏం-ఏం కావాలి?” జీతం అందుకో
గానే ఇంట్లోకి కావలసిన వస్తువు
లన్నీ తెచ్చివడేయడం శివయ్యకు
అలవాటు.

“బుజ్జికి పొద్దుట్నుంచీ జ్వరం.
మధ్యాహ్నం భోజనం కూడా చెయ్య

లేదు. డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకెళ్ళి
చూపించాలి....”

“జ్వరమా!” అంటూ వెళ్ళి
ఘంచంమీద పడుకున్న బుజ్జి వంటి
మీద చెయ్యి వేసి చూశాడు. పెనంలా

అదే తగ్గిపోతుంది గదా అని
విర్లక్ష్యం చేశాడు. మూవోనాటికల్లా
జ్వరం ఎక్కువయి ప్రాణమే
పోయింది. ఆ విషయం గుర్తుకు
రాగానే శివయ్య గుండె రులు

వి. వై. జి. వి.

కాలిపోతుంది. పదిరోజుల క్రితం
తనతో పనిచేసే మూర్తి కూతురికి
కూడా ఇలాగే జ్వరం వచ్చింది.

మంది. జేబులో చిల్లిగవ్వ లేదు.
పైగా నెలాఖరురోజులు కావటంతో
మరీ ఇబ్బంది....

“నీ దగ్గరే మైనా డబ్బులు వున్నాయా?” ఉండవని తెలుసు. అయినా అడిగాడు జానకిని. అడ్డంగా తల ఊపింది.

నెలాఖరు రోజుల్లో శివయ్య దగ్గర కూడా డబ్బులుండవని జానకికి తెలుసు. “పోనీ-మన వీధి చివరున్న రెడ్డిగారికి చూపిస్తే?” తనకు తోచిన సలహా ఇచ్చింది.

రెడ్డి గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ లో కాంపౌండరుగా చేస్తుంటాడు. ఇంటి దగ్గర ప్రయావేలు ప్రాక్టీసు వుంది. చిన్న చిన్న రోగాలకు-మాత్రలు, టావిక్కులు ఇస్తుంటాడు. మరీ అవసరం అనుకొంటే ఇంజక్షన్ కూడా చేస్తాడు. ఒక్క పదిరూపాయలు ముందుగా యిస్తే—రెడ్డి, రోగికి ప్రాణాలే పోసేస్తాడని ఆ వీధంతా చెప్పుకుంటారు. తనతో ఉద్యోగం చేసేవారిని ఎవర్ని అడిగినా అభిమానం చంపుకోవడమే గాని ఫలితం ఉండదు. పెగా ‘ఖరీదయిన మనుష్యులతో తిరిగేవాడివి-నీకు డబ్బు ఇబ్బందేమిటోయ్?’ అవి ముఖం మీద ఆన్నా అంటారు.

‘ఒక్క పది రూపాయలుంటే రెడ్డికి చూపించి ఇంజక్షన్ చేయించవచ్చు.’

“బుజ్జిని రెడ్డిగారి దగ్గరకు

తీసుకు వెడతారా?” ఆలోచిస్తూ నిలబడ్డ శివయ్య ఉద్దేశ్యమేమిటో అర్థంకాలేదు జానకికి.

“ఊహ-ఇప్పుడు ఆఫీసులో ఆర్జంట్ పని వుంది ఎలాగో ఈ రాత్రి గడవవీ. ప్రొద్దుట తీసుకు వెడదాం.” భార్య మరో మాట మాట్లాడే అవకాశం లేకుండా బయటకు నడిచాడు.

* * *

బి.ఎ. రెండవ సం॥లోకి వచ్చే వరకూ శివయ్య జీవితం వడ్డించిన విస్తరిలానే ఉంది. అమ్మాయిలను ఏడిపించడమన్నా, లెక్కరర్సన్ను విసిగించడమన్నా శివయ్య తరువాతే ఎవరయినా. పుట్టింది మొదలు జీవితంలో వినోదమే చూసాడు గాని విషాదం ఎరుగడు.

జీవితమంతా పూలజాతే అనుకొంటున్న శివయ్యపట్ల విధి చిన్న చూపు చూపింది. ఊహించని విధంగా వ్యాపారం దివాలా తియ్యడంతో శివయ్య తండ్రి మనోవ్యాధితో కన్ను మూశాడు. ఉన్న ఆస్తి అంతా అప్పుల వాళ్ళు ఎగ రేసుకుపోగా కన్నుతల్లి, పెళ్ళి కావలసిన చెల్లెలు శివయ్యకు సమస్యగా నిలిచిపోయారు.

చదువుకు స్వస్తి చెప్పేశాడు. అతికష్టంమీద తన బంధు వర్గం

లోనికుర్రాడ్ని చూసి చెల్లెలి వెళ్ళి అయిందనిపించాడు. అతడి చెల్లెలు జానకిని తన భార్యగా స్వీకరించి గృహస్థుడయ్యాడు. వ్రయివేటు కంపెనీలో నెలకు 300 రూ॥ల ఉద్యోగం సంపాదించి, అద్దె కొంపలో గుట్టుగా సంసారం నెట్టు కొస్తున్నాడు.

పరిస్థితులు ఇంతగా దిగజారినా అకనిలోని కోరికలు దిగజారి పోలేదు. వాటినితీర్చుకోడం కోసమే తప్పని సరిగా మిత్రులిచ్చే పార్టీలకు హాజరవుతుంటాడు. జానకితో అబద్ధం చెప్పి ఊరు చివరున్న ట్రావెలర్స్ బంగళాకేసి బయలు దేరాడు.

* * *

ఆ గదిలో—బీర్ బుసబుసలు, గ్లాసుల చప్పుడు, చీర్స్లు, చిప్పు కరకరలు వరుసగా వివిపిస్తున్నాయి.

'బుజ్జికి జ్వరం—డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకువెడితే ...' బీరు తాగుతున్నాడేగాని జానకి మాటలే గుర్తుకు వస్తున్నాయి శివయ్యకు. 'ఒక్క పదిరూపాయలుంటే బుజ్జిని రెడిదగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళి ఇంజికన్ వేయించేవాడు. అప్పుడు తనకి వచ్చే ఉండకపోను—ఒక్క పదిరూపాయలు...'

విజయం

“శివయ్య లేందే మన మెప్పుడై నా పార్టీ చేసుకొన్నామా? ఏ పార్టీ అయినా సరే—శివయ్య ఉండి తీరాల్సిందే!” ఎంతో అభిమానంగా అంటాడు రాజు.

‘వాడ్ని అడిగితే:

‘శేఖర్ అందర్లోకి బాగా ఉన్నవాడు. పేకాట్లో ఎన్నివేలు తగలేస్తాడో వాడికే తెలీదు. వాడయితే:

‘ఖరీదైన సిగరెట్లు, స్మగులు వస్తువులు అంటే మోజు సునీల్కి. పది రూపాయలు వాడి సిగరెట్ల ఖర్చంతకాదు. వాడ్ని అడిగితే:

“ఏరా! ఏవిటి పరధ్యానంలో పడ్డావు?” భుజం తడుతూ అన్నాడు రమణ.

“అబ్బే—ఏంలేదు.” నవ్వడానికి ప్రయత్నించాడు. రమణ భాళి గ్లాసు వింపుకోవడంలో ఉండి పోయాడు.

‘వీడు మనుష్యుల్ని బాగా అర్థం చేసుకొంటాడు—వీడ్ని అడిగితే:’ రమణవంక చూస్తూ అనుకున్నాడు శివయ్య.

“అరేయ్! సాయంత్రం ఊర్వశి దగ్గర సుధాకర్ కనుపించాడు....” భాళి గ్లాసు తేబిల్ మీద పెడుతూ అన్నాడు శేఖర్.

“ఏవన్నాడు?” శేఖర్ గ్లాసు బీరుతో వింపుతూ అన్నాడు రమణ.

“వాడి మొహం...వాడేమంటాడు? కార్లోపోతూ ఒకే ఒక్క నిమిషం చూసుంటాను వాణ్ణి. బాగా చిక్కిపోయాడు. మందుకొట్టి ఎన్నాళ్ళయిందో? ముఖం మరీ దోక్కుపోయింది.”

“పోనీ—వాణ్ణి పార్టీకి రమ్మ వాళ్ళింది!” జాలిగా అన్నాడు శివయ్య.

సుధాకర్ కూడా ఒకప్పుడు వీళ్ళతో సమానమైనవాడే. భూమి తగాదాలనల్ల కోర్టులచుట్టూ తిరిగి ఉన్నదంతా ఆర్పేసుకొని నలుగురిలోనూ చురకనయిపోయాడు.

“వాణ్ణి! చ...చ! మన ఆనందం చెడగొట్టడావికా? ఎక్కడ కనబడినా ‘అప్పు—అప్పు’ అంటూ ఒహచే ఏడుపు అన్నాడు శేఖర్.

శివయ్యకు గుటక వడలేదు. గొంతులోకి చల్లగా జారాల్సిన కూర్చీర్ గరళంలా కంఠంలోనే ఆగిపోయి ఊపిరాడక పొలమారింది.

“ఏరోయ్!.... ఎవరో తల్పు కొంటున్నారలా ఉంది?”

“ఆ—ఆ. కల్యాణి తలచు కొంటుందిలా ఉంది!” తన ముఖంలోని భావాలు కప్పిపుచ్చుకొంటూ చటుక్కున అనేసాడు శివయ్య.

‘ఇంకా నయం—నోరు తెరిచి

వీళ్ళలో ఎవర్నయినా సరే రూపాయలు అడిగాను కాదు’ అని మనసులో అనుకోక పోలేదు.

“కబురుచేసాను—నస్తుంది. ఆదుగో సోమయ్య వచ్చాడుగా—కల్యాణి కూడా వచ్చే ఉంటుంది.” కారేణీలు చేత్తో పట్టుకొని గదిలోకి వచ్చిన వాచ్‌మన్ సోమయ్యను చూస్తూ అన్నాడు శేఖర్.

“ఆయమ్మ రాలేదు బాబ. న్యూనాలుగు రోజుల్నించీ జ్వరమట. మూసిన కన్ను తెరిచకుండా పడుంది. రంగమ్మ కంపెనీలో ఇంకా అందమైన అమ్మాయిలున్నారట—మీరెవరైనా వచ్చి ఒకసారి చూసుకుంటే....” సోమయ్య తను తెచ్చిన కారేణీలు గదిలో బల్ల మీద వెడుతూ అన్నాడు.

‘జ్వరం’ అన్నమాటలు వినగానే కుర్చీలోంచి లేచాడు శివయ్య—“వద నేనొచ్చి చూస్తాను” అంటూ.

“ఎవర్ని? కల్యాణిని చూస్తావా. ఇంకెవర్నయినా సెలక్ట్ చేసి తీసుకొస్తావా?” తల ఎగతావుస్తూ అన్నాడు రాజు.

“జ్వరంతో పడిఉండేది మన కెందుకు? ఉన్నవాళ్ళలో ఎవర్నయినా తీసుకొస్తాను.”

* * *

“పేరు రోజా! ఎలా ఉంది నా

సెలక్ష్మన్?" ఓ అరగంట పోయాక కళ్ళు జిగేలు మనిపించేలా ఉన్న అందమైన అమ్మాయితో గదిలో ప్రవేశిస్తూ అన్నాడు శివయ్య.

రోజా అందం చూడగానే మతి పోయింది మిత్ర బృందానికి.

"నీలాటి అందమైన బొమ్మను తెచ్చినందుకు ఫస్ట్ ఛాన్స్ మా శివుడికే వదిలేసాం. వెళ్ళండా గదిలోకి." మూతలు పడిపోతున్న కనురెప్పల్ని బలవంతంగా ఆపు కొంటూ అన్నాడు శేఖర్.

రోజాను శివయ్యను వక్క గదిలోకి తోసాడు రమణ.

"రోజా! నీ దగ్గరో పది రూపాయలుంటే ఇస్తావా?" గది లోకి రాగానే మెల్లగా అన్నాడు.

"చిత్రంగా ఉండే ఒక్క రాత్రికి రెండు వందలు అడగానే ఇచ్చి తీసుకొచ్చారే నన్ను. ఒక్క పదిరూపాయల కోసం నన్ను అడుగుతున్నారా?"

"రెండు వందలిచ్చాను— కాదనను. నువ్వడిగితే మా వాళ్ళ వడిగి మరో వంద కావాలన్నా ఇస్తాను. అది వాళ్ళ డబ్బు."

"మీకు కావలిస్తే వాళ్ళనే అడ గొచ్చుగా?" ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ అంది రోజా.

"అడగలేను రోజా! స్నేహితు లైనా వాళ్ళను నేను అడగలేను. అడిగి వాళ్ళముందు చులకనయి

పోలేను. జూదాలకు, వ్యసనాలకు వేలకు వేలు తగలేనే వాళ్ళను అవసరానికి పది రూపాయలు అడగడం చాలా హీనం. వాళ్ళు ఖరీదైన మనుష్యులు. అన్నీ ఖరీ దైన ఆలోచనలు. నేను సామాన్యుడ్ని. వాళ్ళ నైజం తెలిసినా వాళ్ళు నా క్కావాలి. ఎందుకో తెలుసా? నేనుకోరికలకు బానిసను." సిగ్గుతో ముఖం దిండుకొంటూ అన్నాడు శివయ్య. ఆకని ఆవేసన అర్థం చేసుకొంది రోజా.

గుండెల దగ్గర చెయ్యి పెట్టి చిన్న పప్పు తీసింది. "నది చాలా? ఇంకా కావాలా?" పది రూపాయల కాగితం తీసి శివయ్య చేతిలో పెడుతూ అడిగింది.

"థాంక్స్ రోజా! ఈ పది చాలు. కావలిస్తే మా వాళ్ళవడిగి మరో పాతిక తీసుకో. కానీ ఒక్క రికెస్ట్! ఈ విషయం వాళ్ళకు తెలియ నివ్వకు" అంటూ గది తలుపు తీసుకొని బయటకు నేళ్ళి పోయాడు.

కోరికలకు బానిసనని చెప్పి కోరిక తీర్చుకోకుండానే బయటకు వెళ్ళిపోతున్న శివయ్యను జాలిగా చూసింది రోజా.

కోరికలను అదుపులో పెట్టు కొనే ప్రథమ ప్రయత్నంగా శివయ్య వెళ్ళిపోయాడని రోజాకు తెలియదు.